

Αθήνα, 4 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Δικαιοσύνης

Θέμα: «Επίκληση “λαϊκής νομιμοποίησης” ως επιχείρημα ελέγχου της ηγεσίας της Δικαιοσύνης – Ευθεία αλλοίωση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών»

Στο πλαίσιο της δημόσιας συζήτησης για την αναθεώρηση των συνταγματικών διατάξεων που αφορούν τη διαδικασία επιλογής της ηγεσίας των ανωτάτων δικαστηρίων, ο Υπουργός κ.Φλωρίδης δήλωσε ότι «μια εξουσία δεν μπορεί να νομιμοποιείται χωρίς καμία σύνδεση με τη λαϊκή ψήφο, άμεση ή έμμεση» και ότι «η πλήρης αυτοεκλογή της ηγεσίας της Δικαιοσύνης χωρίς λαϊκή νομιμοποίηση είναι επικίνδυνη».

Η τοποθέτηση αυτή γεννά σοβαρά θεσμικά ερωτήματα, καθώς εισάγει την έννοια της λαϊκής νομιμοποίησης ως προϋπόθεση για την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης, εξομοιώνοντάς την εμμέσως με την εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τη θεμελιώδη αρχή της διάκρισης των εξουσιών, η Δικαιοσύνη:

- δεν αντλεί τη νομιμοποίησή της από τη λαϊκή ψήφο,
- δεν ασκεί πολιτική εξουσία,
- αλλά θεμελιώνεται στην ανεξαρτησία, την αμεροληψία και την υπαγωγή της αποκλειστικά στο Σύνταγμα και στους νόμους.

Η δε σύνδεση της δικαστικής εξουσίας με μηχανισμούς πολιτικής ή κυβερνητικής νομιμοποίησης έχει επανειλημμένως επισημανθεί, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και στη θεωρία του συνταγματικού δικαίου, ως παράγοντας αποδυνάμωσης του κράτους δικαίου.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Με ποια συνταγματική ή θεωρητική τεκμηρίωση θεωρείτε ότι η Δικαιοσύνη οφείλει να διαθέτει «λαϊκή νομιμοποίηση», άμεση ή έμμεση, προκειμένου να ασκεί τον θεσμικό της ρόλο;
2. Θεωρείτε ότι η ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης είναι συμβατή με την άποψη ότι η ηγεσία της πρέπει να επιλέγεται ή να εγκρίνεται από όργανα που αντλούν τη νομιμοποίησή τους από την εκτελεστική εξουσία;
3. Με βάση τη δική σας λογική περί «λαϊκής νομιμοποίησης», πώς διακρίνετε θεσμικά τη Δικαιοσύνη από τις πολιτικές εξουσίες, ώστε να μην μετατρέπεται σε πολιτικό μηχανισμό;
4. Ποια ευρωπαϊκά κράτη επικαλείστε στα οποία η κυβέρνηση διατηρεί τον καθοριστικό ρόλο στην επιλογή της ανώτατης δικαστικής ηγεσίας, ακριβώς για λόγους “λαϊκής νομιμοποίησης”;
5. Προτίθεται το Υπουργείο να εξετάσει ένα σύστημα αυξημένης αυτοδιοίκησης της Δικαιοσύνης, με εκλογή ή ουσιαστική συμμετοχή των ίδιων των δικαστών στην επιλογή της ηγεσίας τους, με θεσμικές εγγυήσεις διαφάνειας και εσωτερικών ελέγχων, χωρίς κυβερνητική εξάρτηση;

Ο ερωτών Βουλευτής

Γεώργιος Μανούσος
B2 Δυτικού Τομέα Αθηνών